



Міністерство освіти і науки України  
Національний технічний університет України  
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»  
Фізико-технічний інститут

## **ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №3**

**з дисципліни «Криптографія»**

**«Криптоаналіз афінної біграмної підстановки»**

Виконали:  
студент 3 курсу ФТІ  
групи ФБ-81  
Романченко Анатолій  
Перевірили:  
Чорний О.

Мета: Набуття навичок частотного аналізу на прикладі розкриття моноалфавітної підстановки; опанування прийомами роботи в модулярній арифметиці.

#### Порядок виконання роботи

1. Уважно прочитати методичні вказівки до виконання комп'ютерного практикуму.
2. Реалізувати підпрограми із необхідними математичними операціями: обчисленням оберненого елементу за модулем із використанням розширеного алгоритму Евкліда, розв'язуванням лінійних порівнянь. При розв'язуванні порівнянь потрібно коректно обробляти випадок із декількома розв'язками, повертаючи їх усі.
3. За допомогою програми обчислення частот біграм, яка написана в ході виконання комп'ютерного практикуму No1, знайти 5 найчастіших біграм запропонованого шифртексту (за варіантом).
4. Перебрати можливі варіанти співставлення частих біграм мови та частих біграм шифртексту (розглядаючи пари біграм із п'яти найчастіших). Для кожного співставлення знайти можливі кандидати на ключ  $(a,b)$  шляхом розв'язання системи (1).
5. Для кожного кандидата на ключ дешифрувати шифртекст. Якщо шифртекст не є змістовним текстом російською мовою, відкинути цього кандидата.
6. Повторювати дії 3-4 доти, доки дешифрований текст не буде змістовним.

# Хід роботи

## ВАРІАНТ-17

Я обрав 3 найчастіших біграми російської мови та три найчастіші бграми зашифрованого тексту

**From lang:** ['ст', 'но', 'то']

**From text:** ['вк', 'нв', 'бя']

З них я отримав 12 ключів

**Keys:** [(95, 191), (925, 472), (866, 286), (830, 686), (36, 436), (131, 555), (653, 718), (491, 596), (308, 720), (799, 283), (470, 312), (162, 958)]

**Amount:** 12

Текст перевіряється на «змістовність» за допомогою індексу відповідності.

За основу взято значення 0.055, а також допускається абсолютна похибка у 0.005.

Тобто текст змістовний якщо його індекс відповідності  $0.05 < I_C < 0.6$ .

Програма знайшла лише один «змістовний текст».

[illegible]

## ***Висновки***

В ході лабораторної роботи я набув навичок частотного аналізу на прикладі розкриття моноалфавітної підстановки; опанув прийомами роботи в модулярній арифметиці.

Мною було обрано декілька найчастіших біграм шифротексту та декілька найчастіших біграм російської мови. Вибравши пару з кожної множини, я утворював модулярні рівності, розв'язком яких був теоретичний ключ.

Змістовність тексту перевірялась за допомогою індекса відповідності російського тексту, що показало дуже точний результат.